

Medezeggenschapsregeling

cliëntenraden en verwantenraden
Zozijn

Afspraken over de medezeggenschap voor cliënten en verwanten
conform de WMCZ 2018

Bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn

Contact:

Zozijn
Molenallee 50
7384 AN Wilp

088 575 3295
06 150 280 92

medezeggenschap@zozijn.nl

<http://medezeggenschap.zozijn.nl>

[facebook.com/medezeggenschapzozijn](https://www.facebook.com/medezeggenschapzozijn)

Mei 2021

Illustratie voorkant: Cre-Aid

Inhoudsopgave Medezeggenschapsregeling cliënten en verwanten

1.	INLEIDING	5
2.	BEGRIPSBEPALINGEN MEDEZEGGENSCHAP CLIËNTEN EN VERWANTEN ..	5
3.	INSPRAAK	8
4.	UITGANGSPUNTEN MEDEZEGGENSCHAP ZOZIJN	8
4.1	Algemeen	8
4.2	De rechten en verplichtingen van cliënten- en verwantenraden	9
4.3	Gelaagdheid advisering en instemming	9
4.4	Belangrijke verplichtingen van de Stichting Zozijn	10
4.5	Evaluatie	10
5	AFSPRAKEN OVER INSPRAAK BIJ LOCATIE-OVERLEG	11
	Inspraak	11
	Locatie-overleg	11
6	REGLEMENT RADEN RVE	12
Artikel 1	Doel	12
Artikel 2	Middelen en activiteiten om het doel te bereiken	12
Artikel 3	Samenstelling raden, verkiezingen en zittingsduur	13
Artikel 4	Vergaderingen	14
Artikel 5	Communicatie met achterban	14
Artikel 6	Overleg en communicatie met de manager RVE	15
Artikel 7	Openbaarheid en geheimhouding	15
Artikel 8	Contact en overleg tussen de cliënten- en verwantenraad per RVE	15
Artikel 9	Rechten	15
Artikel 10	Besluitvorming	16
Artikel 11	Geschillen	16
Artikel 12	Adviesrecht en Instemmingsrecht	16
7	REGLEMENT REGIORADEN EN SECTORADEN	18
Artikel 1	Doel	18
Artikel 2	Middelen en activiteiten om het doel te bereiken	18
Artikel 3	Samenstelling raden, verkiezingen en zittingsduur	18
Artikel 4	Vergaderingen	19
Artikel 5	Communicatie met achterban	19
Artikel 6	Overleg en communicatie met de directeur van de regio/sector	20
Artikel 7	Openheid en Geheimhouding	20
Artikel 8	Rechten	21
Artikel 10	Besluitvorming	21
Artikel 11	Geschillen	21
Artikel 12	Adviesrecht en Instemmingsrecht	21
8	REGLEMENT CENTRALE CLIËNTENRAAD (CCR) EN CENTRALE VERWANTENRAAD (CVR)	23
Artikel 1	Doel	23
Artikel 2	Middelen en activiteiten om het doel te bereiken	23
Artikel 3	Samenstelling raden, verkiezingen en zittingsduur	24
Artikel 4	Vergaderingen	26
Artikel 5	Communicatie met achterban	26
Artikel 6	Overleg en communicatie met de bestuurder	27
Artikel 7	Afstemming CCR en CVR	27
Artikel 8	Openbaarheid en geheimhouding	27
Artikel 9	Rechten	27
Artikel 10	Informatierecht	28
Artikel 11	Besluitvorming	28
Artikel 12	Geschillen	28
Artikel 13	Adviesrecht en Instemmingsrecht	28

BIJLAGE 1 Toelichting bij declaratieformulier cliënten- en verwantenraden	30
BIJLAGE 2 Uit de WMCZ 2018.....	31
BIJLAGE 3 Afkortingenlijst.....	38

1. INLEIDING

Dit reglement is de medezeggenschapsregeling zoals bedoeld in artikel 3 van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen 2018 (WMCZ 2018). Middels deze Medezeggenschapsregeling geeft Zozijn invulling en uitvoering aan de op haar rustende verplichtingen en verantwoordelijkheden tot de medezeggenschap van cliënten, zoals vastgelegd in de WMCZ 2018. Deze medezeggenschapsregeling is van toepassing op alle cliënten van Zozijn en/of hun vertegenwoordigers.

2. BEGRIPSBEPALINGEN MEDEZEGGENSCHAP CLIËNTEN EN VERWANTEN

Medezeggenschapsrechten	Alle rechten die cliënten en/of hun vertegenwoordigers hebben, voortkomend uit de WMCZ 2018.
Cliënt	De cliënt is de persoon die een zorg- en dienstverleningsovereenkomst met Zozijn heeft.
Vertegenwoordiger	De (cliënt)vertegenwoordiger is de persoon die handelt in naam van een cliënt. De vertegenwoordiger mag geen medewerker van de betrokken RVE van Zozijn zijn. Bij vertegenwoordiger kan gedacht worden aan de ouder, voogd, curator, mentor, familie, persoonlijk gemachtigde, vriend/vriendin. De voorkeur gaat uit naar natuurlijke personen die als belangenbehartiger door de rechter zijn benoemd, te weten curator of mentor.
Cliëntenraad RVE	De raad bestaat uit cliënten, die op RVE niveau de belangen van de cliënten van de RVE behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
Centrale cliëntenraad (CCR)	De raad die op bestuurlijk niveau de belangen van alle cliënten van Zozijn behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving. De raad is een adviesorgaan. Activiteiten die niet horen bij het werk van de raad, worden in principe niet door de raad georganiseerd, maar eventueel door het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn. Dit kunnen dezelfde personen zijn, maar niet onder de noemer van de CCR.
Verwantenraad RVE	De raad bestaat uit verwanten van cliënten, die op RVE-niveau, de belangen van de cliënten van de RVE aanvullend behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
Regio-/sectorraad	De raad bestaat uit afgevaardigden van de RVE-raden, die op regio-/sectorniveau, de belangen van de cliënten van Zozijn aanvullend behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op

	grond van wet en regelgeving.
Centrale verwantenraad (CVR)	De raad die op bestuurlijk niveau, de belangen van alle cliënten van Zozijn aanvullend behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving. De raad is een adviesorgaan. Activiteiten die niet horen bij het werk van de raad, worden in principe niet door de raad georganiseerd, maar eventueel door het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn. Dit kunnen dezelfde personen zijn, maar niet onder de noemer van de CVR.
Bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn	Het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn ondersteunt en adviseert cliënten, verwanten en medewerkers van Zozijn t.b.v. de medezeggenschap cliënten en verwanten bij Zozijn. Bij het bureau werken een adviseur medezeggenschap, 2 ambtelijk secretarissen, 4 coaches cliëntenraden (waarvan 1 coach met coördinerende taken betreffende de medezeggenschap cliënten) en een technisch voorzitter.
Coach	De coach ondersteunt de cliëntenraden
Locatie	Onderdeel van een RVE, zoals een woongemeenschap, logeerkamer, centrum voor dagbesteding, voorzieningen voor Kind&Jeugd en andere te realiseren zorgvormen.
Locatie-overleg	Bijeenkomst van cliënten en/of hun vertegenwoordigers van één locatie, waar samen met (één of meer) medewerkers van die locatie gesproken wordt over onderwerpen die direct het dagelijks leven van de cliënt beïnvloeden.
RVE (Resultaat Verantwoordelijke Eenheid)	Organisatorisch geheel van een aantal locaties binnen één regio of sector.
Manager RVE	Degene die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van een RVE.
Regio	Een organisatorische en economische eenheid van meerdere RVE's van Wonen en Dagbesteding binnen een afgebakend geografisch gebied.
Sector	Een organisatorische en economische eenheid van meerdere RVE's voor een specifieke doelgroep.
Regio/sectordirecteur	Degene die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van een regio en/of sector.
Directeur Stafdienst	Degene die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van een stafdienst.
Raad van Bestuur	Heeft de dagelijkse leiding over Zozijn en is eindverantwoordelijk.
Raad van Toezicht	De Raad van Toezicht toetst of de Raad van Bestuur bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van zijn bestuurstaken oog houdt op het belang van de organisatie in relatie tot de maatschappelijke functie en een zorgvuldige en evenwichtige afweging heeft gemaakt van de belangen van allen die bij Zozijn betrokken zijn. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad van Toezicht zich

	naar het belang van Zozijn, rekening houdend met het feit dat Zozijn een onderneming met een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid is.
Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden	De Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) is bemiddelaar en scheidsrechter bij meningsverschillen tussen cliëntenraden en zorgaanbieders over de uitvoering van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen. De LCvV wordt o.a. in stand gehouden door de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN).
Ondernemingskamer	Een landelijk Nederlands rechterlijk orgaan dat onderdeel is van het gerechtshof Amsterdam. Het heeft de taak geschillen in Nederlandse vennootschappen te beoordelen en hier bindende uitspraken over te doen.
Belangenbehartiging	De raden houden zich bezig met het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten op de verschillende niveaus waarop raden zijn geformeerd.
Adviesrecht	Zie artikel 7; WMCZ 2018
Instemmingsrecht	Zie artikel 8; WMCZ 2018
Recht van Enquête	Zie artikel 12; WMCZ 2018
Boekje "Zo werkt het!"	Een samenvatting van de Medezeggenschapsregeling voor cliëntenraden, verwantenraden en overige medezeggenschapspartners.

3. INSPRAAK

Uitgangspunt van Zozijn is: in dialoog gaan met elkaar. Gezien en geaccepteerd worden zoals je bent. Open en oprecht met elkaar in contact zijn en je verwachtingen en oordelen zoveel mogelijk opzij zetten. Zoeken naar de beweegredenen achter iemands handelingen.

In dialoog gaan maakt zeggenschap mogelijk. Zeggenschap begint bij elke cliënt individueel.

Waar cliënten bij elkaar wonen, werken of dagbesteding hebben, is het belangrijk dat er met elkaar overleg is over de manier waarop men dit samen doet. Dat doen we op de plek waar cliënten wonen en werken: in de huiskamer, aan de koffietafel of in de kantine. Zo dicht mogelijk bij de cliënt. In de WMCZ 2018 heet dit inspraak. (artikel 2 WMCZ 2018)

Inspraak verbindt zeggenschap en Medezeggenschap:

Afb. 1 (uit: Handreiking Inspraak Vilans)

4. UITGANGSPUNTEN MEDEZEGGENSCHAP ZOZIJN

4.1 Algemeen

1. Op iedere locatie is inspraak mogelijk voor cliënten en hun verwanten.
2. Per RVE is er tenminste één cliëntenraad en één verwantenraad.¹
3. Daar waar een verwantenraad ontbreekt wordt de medezeggenschap waargenomen door een verwanten regio-/sectorraad.
Bij het ontbreken van een verwanten regio-/sectorraad voorziet de centrale verwantenraad hierin.
Daar waar een cliëntenraad ontbreekt wordt de medezeggenschap waargenomen door de centrale cliëntenraad, óf in overleg door de verwantenraad RVE.

¹ Met uitzondering van de sector K&J: de medezeggenschap berust in geval cliënten -18 jaar bij de ouders/verwanten en m.u.v. de sector NAH: daar behartigen de cliënten zelf de medezeggenschap. Er zijn geen verwantenraden. In de regio Oost-Veluwe zijn er 2 cliëntenraden (RVE) en de Lathmerraad. Er zijn geen verwantenraden per RVE, wel een (verwanten)regioraad.

Wanneer er geen sectorraad NAH is, wordt de medezeggenschap waargenomen door de centrale cliëntenraad.

4. Per regio/sector is er een regionale/sectorale verwantenraad. De directeur regio/sector is verantwoordelijk voor het instellen en in stand houden van deze raden.
5. Voor de sector Kind&Jeugd geldt dat medezeggenschap wordt uitgeoefend door de ouders/verwanten van de kinderen en jeugdigen die cliënt zijn binnen deze sector.
6. Op niveau van de Stichting Zozijn Zorg is er één centrale cliëntenraad en één centrale verwantenraad. De bestuurder is verantwoordelijk voor het instellen en in stand houden van deze raden.
7. Verwantenraden werken aanvullend aan de cliëntenraden. De gezamenlijke raden oefenen de rechten uit volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
8. Voor alle raden - per RVE, regio-/sector en centraal - gelden de regels van deze medezeggenschapsregeling.

4.2 De rechten en verplichtingen van cliënten- en verwantenraden

1. Het uitoefenen van het adviesrecht en instemmingsrecht volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving;
2. Het representatief samenstellen van de raden;
3. Het behartigen van de belangen van cliënten. Daarbij behartigt elk lid van een raad de belangen van alle cliënten die behoren tot de achterban van die raad. Het gaat niet om individuele belangen.
4. Het op een vroegtijdig stadium meedenken en meepraten met plannen van stichting Zozijn. Dit kan bijvoorbeeld door middel van werkgroepen waar cliënten en/of verwanten aan deelnemen;
5. Stichting Zozijn zorgt ervoor dat (ex-)leden van raden niet benadeeld worden als gevolg van het werk dat ze voor een raad doen. Een raadslid die om deze reden wel benadeeld wordt, kan een klacht indienen volgens de klachtenregeling van Zozijn.

4.3 Gelaagdheid advisering en instemming

1. Een voorgenomen besluit van een manager wordt voorgelegd aan de RVE raad van de RVE. Als er een cliënten- en verwantenraad is, krijgen beide dit advies of instemmingsverzoek;
2. Een voorgenomen besluit van een directeur regio/sector wordt voorgelegd aan de betreffende regio- of sectorraad;
3. Een voorgenomen besluit van de bestuurder wordt voorgelegd aan de CCR en CVR;
4. Overeengekomen besluiten over adviesaanvragen door de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad, worden overgenomen door respectievelijk de cliëntenraden en verwantenraden RVE en de regio/sectorraden;

5. Genomen besluiten op adviezen door de regio/sector verwantenraad en sectorraad NAH worden overgenomen door de raden RVE.

4.4 Belangrijke verplichtingen van Zozijn

1. Het installeren van raden.
2. Het faciliteren van de raden conform hoofdstuk 3, artikel 6.3 (WMCZ 2018).
3. Overleg voeren met de raden en schriftelijk advies en instemming vragen, volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten en verwanten toekomen op grond van wet en regelgeving. Zozijn maakt hierbij gebruik van de formats 'adviesaanvraag' en 'verzoek tot instemming' voor de CCR en de CVR. De adviesaanvraag en het verzoek tot instemming worden in dit format in begrijpelijke taal opgesteld.
4. Conform hoofdstuk 3, artikel 3.3 (WMCZ 2018): het betrekken van de betreffende raden (volgens de gelaagdheid bij Zozijn) bij de voorbereiding van een besluit over:
 - a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag van stichting Zozijn;
 - b. een fusie of duurzame samenwerking waarbij stichting Zozijn is betrokken;
 - c. een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
 - d. een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing bij stichting Zozijn,
 - e. de selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, bij stichting Zozijn;
5. Het maken van afspraken met de betreffende ra(a)d(en) hoe deze bij de voorbereiding van de onder punt 4 beschreven besluiten wordt betrokken. Het bestuur draagt er zorg voor dat alle betrokkenen van de instelling, bij de voorbereiding van een besluit op de hoogte zijn van de afspraken met de (centrale) raden.

4.5 Evaluatie

1. Tenminste elke vier jaar wordt de medezeggenschapsregeling geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast aan de actuele wet- en regelgeving;
2. Een voorgestelde wijziging, voortkomend uit de evaluatie wordt door de CCR en CVR gezamenlijk besproken en ter goedkeuring aan de bestuurder overhandigd;
3. Het wijzigen van de reglementen behoeft, conform de statuten de goedkeuring van de Raad van Toezicht;
4. Wijzigingen in de medezeggenschapsregeling worden onder de aandacht gebracht van de cliënten- en verwantenraden.

5 AFSPRAKEN OVER INSPRAAK BIJ LOCATIE-OVERLEG

Inspraak

Inspraak begint bij een Locatie-overleg

In een Locatie-overleg worden onderwerpen besproken door en met cliënten en/of hun vertegenwoordigers die direct van invloed zijn op het leven van de cliënten op de betreffende locatie, zoals maaltijden, douchen, (her)inrichting van algemene leefruimte, dagbesteding, huisregels, verhuizing, activiteiten, ontspanningsmogelijkheden, mogelijkheid tot ontvangen bezoek, veiligheid.

Inspraak is geen formele medezeggenschap waar advies en instemming wordt gevraagd, maar is wel van groot belang voor de cliënten- en verwantenraden om een beeld te krijgen van wat er leeft bij cliënten en verwanten.

Locatie-overleg

1. Een Locatie-overleg is voor alle cliënten en/of verwanten van de locatie;
2. De manager maakt mogelijk dat er Locatie-overleggen zijn bij alle locaties die vallen onder zijn RVE²;
3. Het Locatie-overleg vindt plaats zo vaak als gewenst. Dit wordt afgestemd tussen cliënten en/of verwanten met de betreffende medewerkers en/of manager;
4. Bij het Locatie-overleg zijn één of meerdere medewerkers van de locatie aanwezig;
5. Het Locatie-overleg (cliënten) wordt begeleid door CO-er/ondersteuner van de betreffende locatie;
6. Zozijn draagt zorg voor verslaglegging van eventuele afspraken van het Locatie-overleg, zodat afspraken (die niet vallen onder adviesrecht of instemmingsrecht) terug te lezen zijn;
7. De manager informeert cliënten en verwanten van de locatie over hetgeen hij heeft gedaan met de eventuele afspraken uit het voorgaande Locatie-overleg.

² Overall waar 'hij' staat, bedoelen we hij/zij. Waar 'zijn' staat, bedoelen we zijn/haar.

6 REGLEMENT RADEN RVE

Artikel 1 Doel

De cliëntenraden RVE en de verwantenraden RVE behartigen de belangen van cliënten van de RVE en voeren de rechten uit overeenkomstig de WMCZ 2018.

Artikel 2 Middelen en activiteiten om het doel te bereiken

2.1 Een cliëntenraad en verwantenraad RVE kunnen het doel bereiken door:

1. Overleg met de manager van de RVE;
2. Het geven van gevraagd of ongevraagd advies;
3. Besluitvorming n.a.v. verzoek om instemming;
4. Het leggen van of het verbeteren van de contacten en samenwerking met andere raden binnen de regio/sector;
5. Het voordragen van afgevaardigden voor de regio-/sectorraad en de centrale cliëntenraad;
6. Het raadplegen van hun achterban;
7. Het gebruik maken van het recht op hulp van een door Zozijn aangestelde coach (alleen voor cliëntenraden);
8. Het gebruik maken van het recht op ondersteuning door medewerkers van het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn;
9. Het tot stand brengen en versterken van de onderlinge contacten tussen cliënten en/of verwanten;
10. Op de hoogte blijven van de gang van zaken binnen de RVE;
11. Het leggen van contacten met belangenvereniging(en) voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking of niet aangeboren hersenletsel (NAH);
12. Het gebruik maken van andere middelen die kunnen helpen om het doel te bereiken;
13. De raad mag één keer per jaar op kosten van de RVE een sociale activiteit doen;
14. Het inschakelen van externe deskundigen.

2.2 De manager RVE:

1. Maakt mogelijk dat er Locatie-overleggen zijn bij alle locaties die vallen onder zijn RVE;
2. Informeert de cliëntenraad en verwantenraad wat is besproken bij de Locatie-overleggen;³
3. Stelt bij de RVE waar hij verantwoordelijk voor is een cliëntenraad en een verwantenraad in volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving. Als dit niet gerealiseerd kan worden wordt er jaarlijks een nieuwe poging ondernomen. De manager meldt het ontbreken van raden jaarlijks aan zijn/haar directeur en aan het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn;
4. Stelt de cliëntenraad en verwantenraad in de gelegenheid een vacature binnen de raad onder de aandacht van cliënten of verwanten te brengen;
5. Overlegt met de raden en vraagt advies of instemming overeenkomstig de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving;

³ In de regio Oost-Veluwe informeert de directeur de regioraad wat is besproken bij de Locatie-overleggen. Bij de cliëntenraden in Oost-Veluwe gebeurt dit conform 2.2 punt 2.

6. Stelt middelen beschikbaar die noodzakelijk zijn om de medezeggenschap uit te oefenen.

Artikel 3 Samenstelling raden, verkiezingen en zittingsduur.

Cliëntenraad en verwantenraad RVE

1. De cliëntenraden RVE worden gekozen uit – en door – de cliënten van de RVE. De verwantenraad RVE wordt gekozen uit – en door – de verwanten van cliënten van de RVE;
2. Per cliënt, kan van zijn vertegenwoordiging, slecht één persoon lid worden van de betrokken verwantenraad;
3. Een cliëntenraad/verwantenraad bestaat uit minimaal drie personen. Bij een minder aantal leden krijgt de raad de mogelijkheid om het aantal leden tot het reglementaire minimum aan te vullen;
4. De cliënten/verwanten kunnen zichzelf als kandidaat aanmelden. Ook kunnen anderen iemand voordragen als kandidaat. Voordracht geschiedt bij de secretaris van de zittende cliëntenraad/verwantenraad. De cliëntenraad respectievelijk, de verwantenraad voert een gesprek met de kandid(a)at(en) voor een zetel in de cliëntenraad/verwantenraad en benoemt vervolgens een geschikte kandidaat;
5. Een lid heeft zitting voor een periode van vier jaar. Een lid treedt na zijn zittingsperiode af en is terstond herbenoembaar;
6. Indien na 2 periodes geen geschikte kandidaat wordt gevonden, kan een lid zich nogmaals herkiesbaar stellen;
7. Een cliëntenraad kent de volgende functies:
 - a. Voorzitter:
 - de raad kiest uit zijn midden een voorzitter.
 - de voorzitter leidt de vergaderingen.
 - b. Vicevoorzitter:
 - de raad kiest uit zijn midden een vicevoorzitter.
 - de vicevoorzitter vervangt indien nodig, de voorzitter.
 - c. Secretaris:
 - de secretaris zorgt voor de notulen.
 - de secretaris verzorgt de post.
 - d. Penningmeester (indien van toepassing):
 - de penningmeester beheert het geld.
8. Een verwantenraad RVE kent de volgende functies:
 - a. Voorzitter;
 - b. Vicevoorzitter;
 - c. Secretaris;
 - d. Penningmeester.De raad kiest uit zijn midden een voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester (indien van toepassing).
9. Een raad kan deskundigen inschakelen.
Als hieraan voor Zozijn kosten zijn verbonden dient de directeur van de betreffende regio of sector van tevoren toestemming te verlenen;
10. Het lidmaatschap van een cliëntenraad stopt:
 - a. Bij beëindiging van de zorg- en dienstverleningsovereenkomst met Zozijn;
 - b. Door mondelinge of schriftelijke opzegging aan de secretaris of de voorzitter;
 - c. Als de zittingsduur voorbij is;

- d. Door overlijden van een lid;
 - e. Als twee derde meerderheid van een raad vindt dat een lid niet goed functioneert. De raad besluit hiertoe na onderling overleg, zo nodig met ondersteuning door de coach. De voorzitter laat dit besluit schriftelijk weten aan het desbetreffende lid;
11. Het lidmaatschap van de verwantenraad stopt:
- a. Wanneer de verwant/vertegenwoordiger geen directe verbondenheid meer heeft bij de betreffende RVE;
 - b. Door schriftelijke opzegging aan de secretaris van de raad;
 - c. Als de zittingsduur voorbij is;
 - d. Door overlijden van een lid;
 - e. Als twee derde meerderheid van de raad vindt dat het lid niet goed functioneert. De raad besluit hiertoe na onderling overleg, zo nodig met ondersteuning door de adviseur medezeggenschap cliënten en verwanten. De voorzitter laat dit besluit schriftelijk weten aan het desbetreffende lid, met daarin de gronden voor het stopzetten van het lidmaatschap.

Artikel 4 Vergaderingen

1. De cliënten- en verwantenraden van een RVE vergaderen tenminste vier maal per jaar. Zo nodig kan vaker overleg plaatsvinden;
2. De vergaderingen vinden plaats op een door de voorzitter te bepalen plaats en tijdstip;
3. Het oproepen voor een vergadering gebeurt schriftelijk met vermelding van de te behandelen onderwerpen, uiterlijk 7 dagen voor een vergadering. In bijzondere gevallen kan de voorzitter op kortere termijn een vergadering bijeenroepen. In dat geval motiveert de voorzitter het spoedeisende karakter;
4. De voorzitter leidt de vergaderingen. Bij afwezigheid van de voorzitter leidt de vicevoorzitter de vergadering;
5. Als twee leden van de raad bij de voorzitter schriftelijk een verzoek hebben ingediend voor een extra vergadering en deze niet binnen 6 weken een vergadering van de raad heeft belegd, zijn deze leden zelf gerechtigd een vergadering uit te schrijven. Zij zijn dan tevens gerechtigd om de plaats en het tijdstip van de vergadering te bepalen en zelf te voorzien in de leiding van de vergadering;

Artikel 5 Communicatie met achterban

De raden RVE:

1. Informeren de cliënten en verwanten van hun RVE over hun werkzaamheden en genomen besluiten;
2. Hebben overleg en contact met andere cliënten en verwanten, via (de verslagen van) de Locatie-overleggen en bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten met alle cliënten en/of verwanten van de RVE;
3. Betrekken de mening van cliënten en verwanten via de Locatie-overleggen bij hun besluitvorming. Daar waar er advies of instemming gevraagd wordt over één locatie in het bijzonder, worden cliënten en verwanten van betreffende locatie betrokken bij de besluitvorming, via het Locatie-overleg en is de mening van de cliënten en verwanten leidend bij de besluitvorming;
4. Zorgen dat de achterban, desgewenst, inzage heeft in de notulen van de vergaderingen;
5. Kunnen vragen om voorlichting over de zorg- en dienstverlening door de manager

RVE, andere medewerkers van Zozijn of door een externe partij (bij kosten dit vooraf vastleggen in begroting of toestemming nodig van manager).

Artikel 6 Overleg en communicatie met de manager RVE

Openheid en transparantie zijn het uitgangspunt in de communicatie tussen de manager en de RVE-raden.

Een manager RVE is in ieder geval twee keer per jaar bij een vergadering van de cliëntenraad en de verwantenraad aanwezig. Een raad kan de manager RVE vaker uitnodigen.

De manager overlegt daarnaast zo vaak als gewenst met de voorzitter van zijn cliëntenraad en met de voorzitter van zijn verwantenraad.

In het overleg van de raad met de manager RVE komen in ieder geval aan de orde:

1. Het zorgbeleid en financieel beleid;
2. Informeren van de raad over wat er besproken is bij de verschillende Locatie-overleggen;
3. Organisatorisch beleid en/of wijzigingen die advies plichtig zijn of ter instemming moeten worden voorgelegd.

Een manager RVE en zijn raden bespreken in ieder geval één keer per jaar:

1. Hoe de samenwerking verloopt;
2. De stand van zaken van de gemaakte afspraken en hoe deze eventueel te verbeteren is;
3. Het A3-jaarplan, financiële prognose (dashboard)
De manager informeert zijn raden over zaken die de medezeggenschap betreffen voldoende, tijdig en in begrijpelijke taal, zodat die informatie meegenomen kan worden in de besluitvorming. De manager bespreekt met de raad, per onderwerp, of dit mondeling of schriftelijk gebeurt.

Artikel 7 Openbaarheid en geheimhouding

De vergaderingen van de cliëntenraad en verwantenraad zijn openbaar voor cliënten en hun vertegenwoordigers. Indien nodig kan de voorzitter besluiten dat (een deel van) de vergadering besloten is.

Leden van de raden zijn verplicht tot geheimhouding van het besprokene als het vertrouwelijke zaken betreft en door de voorzitter en/of manager wordt aangegeven dat deze vertrouwelijk moeten blijven.

Artikel 8 Contact en overleg tussen de cliënten- en verwantenraad per RVE

De (afgevaardigden van de) cliëntenraden en (de afgevaardigden van) de verwantenraden hebben geregeld overleg met elkaar. De raden kunnen afspraken maken over:

1. Onderlinge samenwerking en samenwerking met de manager RVE;
2. Gezamenlijk reageren op adviesaanvragen/verzoeken om instemming;
3. Uitwisselen van notulen.

Artikel 9 Rechten

Voor zover de raden optreden in de zin van de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving, beschikken zij over de rechten en de

bevoegdheden.

De cliëntenraden en de verwantenraden werken zoveel mogelijk samen bij het gebruik maken van hun rechten en hun bevoegdheden.

9.1. Informatierecht

Om goed te kunnen functioneren hebben de cliëntenraad en verwantenraad tijdig goede en begrijpelijke informatie nodig. De manager bespreekt met de raad welke informatie hij op welk moment verstrekt. De cliëntenraad en de verwantenraad hebben specifieke informatie nodig over een voorgenomen besluit, met name over de beweegredenen, de mogelijke gevolgen en over de te nemen maatregelen. Zozijn moet de raden deze informatie verschaffen, in begrijpelijke taal.

9.2 Overdragen van bevoegdheden

De cliëntenraden en verwantenraden RVE bepalen per adviesvraag/instemmingsverzoek of zij deze in behandeling nemen. De cliëntenraad heeft het recht een vraag voor advies of verzoek om instemming over te dragen aan de verwantenraad van de RVE en de verwantenraad heeft het recht een vraag voor advies of verzoek om instemming over te dragen aan de cliëntenraad RVE. De raden RVE kunnen het recht overdragen aan de regionale raad. De cliëntenraden RVE kunnen het recht overdragen aan de centrale cliëntenraad.

Artikel 10 Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen. Wanneer de stemming twee keer staakt, wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering opnieuw aan de orde gesteld. Staken de stemmen dan opnieuw, dan is het voorstel verworpen.
2. Over personen wordt schriftelijk gestemd. Als er bij een stemming over personen geen absolute meerderheid wordt verkregen, wordt een tweede stemming gehouden tussen de twee personen met de meeste stemmen. Indien de stemmen dan staken, beslist het lot.
3. Blanco stemmen zijn ongeldig en worden evenals stemonthoudingen niet meegeteld bij het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 11 Geschillen

Geschillen tussen een cliëntenraad en/of verwantenraad RVE en manager RVE worden in eerste instantie ter bemiddeling voorgelegd aan de directeur regio/sector. Indien dit geen bevredigend resultaat heeft voor de partijen, aan de voorzitters van de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad en de bestuurder. De raad is verplicht zich te onderwerpen aan de uitspraak van de voorzitters en de bestuurder.

Artikel 12 Adviesrecht en Instemmingsrecht

De cliëntenraden en verwantenraden hebben adviesrecht en instemmingsrecht over onderwerpen die gevolgen hebben voor betreffende RVE en waarover de manager een besluit neemt.

12.1 Adviesrecht

De manager stelt de raad in de gelegenheid **advies** uit te brengen over een voorgenomen besluit inzake:

1. Een fusie of duurzame samenwerking waarbij alleen de betreffende RVE is betrokken;

2. Een belangrijke wijziging in de organisatie van de RVE;
3. Een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing binnen de RVE;
4. De selectie en benoeming van de manager van de betreffende RVE (adviesaanvraag komt van de regio-/sectordirecteur).

Als de manager het niet eens is met het advies, moet hij eerst overeenstemming proberen te bereiken met de raad. Als dit niet lukt, kan hij van het advies afwijken. Hij deelt dit schriftelijk mee, met zijn argumenten aan de cliëntenraad en de verwantenraad.

12.2 Instemmingsrecht

De manager behoeft de **instemming** van de raad voor elk voorgenomen besluit inzake:

1. De medezeggenschapsregeling (komt ter instemming naar alle raden via de bestuurder);
2. De Huisregels van een locatie behorende bij de RVE. (nadat het besproken is in het Locatie-overleg);
3. Het beleid ter zake van kwaliteit, veiligheid en hygiëne bij de betreffende RVE;
4. Het algemene beleid ter zake van voedingsaangelegenheden, geestelijke verzorging, recreatiemogelijkheden of ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand, bij de betreffende RVE;
5. Een sociaal plan voor cliënten in geval van een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing bij de betreffende RVE;
6. De inrichting van voor de zorgverlening bestemde ruimtes bij ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing bij de betreffende RVE;
7. De selectie en benoeming van de coaches die de cliëntenraad ondersteunen. (Dit geldt alleen voor de RVE-clieëntenraden).

Als de manager toch een besluit wil uitvoeren waar de raad geen instemming voor heeft gegeven, moet de manager dit voorleggen aan de voorzitters van de CCR en de betreffende regio-/sectorraad en betreffende directeur. Zij proberen eerst te bemiddelen. Lukt dat niet, dan wordt het geschil voorgelegd aan de voorzitters van de CCR, de CVR en de bestuurder. Zij proberen eerst te bemiddelen. Lukt dit niet, dan doen voorzitters en bestuurder een bindende uitspraak.

Bij een geschil tussen manager en raad, waar de voorzitter van de RVE-raad ook voorzitter is van de regio-/sectorraad, moet een ander lid dan de voorzitter de rol van voorzitter op zich nemen.

7 REGLEMENT REGIORADEN EN SECTORRADEN

Artikel 1 Doel

De regio-/sectorraad behartigt de belangen van de cliënten van de regio/sector; met dien verstande dat het gaat om een regio-/sectorbelang, dat de RVE's overstijgt.

Artikel 2 Middelen en activiteiten om het doel te bereiken

2.1 Een regio-/sectorraad kan het doel bereiken door:

1. Overleg met de directeur;
2. Het geven van gevraagd en ongevraagd advies;
3. Besluitvorming n.a.v. verzoek om instemming;
4. Het gebruik maken van het recht op hulp van een door Zozijn aangestelde coach (alleen voor de sectorraad NAH);
5. Het raadplegen van verwantenraden;
6. Het voordragen van afgevaardigden uit de verwantenregio-/sectorraad naar de centrale verwantenraad;
7. Tot stand brengen en versterken van de onderlinge contacten tussen cliëntenraden en/of verwantenraden RVE;
8. Op de hoogte blijven van de gang van zaken binnen de regio;
9. Contact leggen met belangenvereniging(en) voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking of niet aangeboren hersenletsel (NAH);
10. Gebruik maken van andere middelen die kunnen helpen om het doel te bereiken;
11. Het inschakelen van externe deskundigen.

2.2 De directeur van de regio/sector:

1. Stelt een regio- en/of sectorraad in;
2. De directeur stelt de regio-/sectorraad in de gelegenheid een vacature binnen de raad onder de aandacht van cliënten resp. verwanten te brengen;
3. Overlegt met de raden en vraagt advies resp. instemming overeenkomstig de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving;
4. Stelt middelen beschikbaar die noodzakelijk zijn om de medezeggenschap uit te oefenen;

Artikel 3 Samenstelling raden, verkiezingen en zittingsduur.

1. De regio-/sectorraad bestaat uit leden van de raden RVE per regio/sector.⁴ Elke RVE-raad vaardigt één vertegenwoordiger af naar de regio-/sectorraad en benoemt voor deze afgevaardigde één vervanger. Indien er meer leden van een RVE-raad zitting hebben in de regio-/sectorraad, mag bij stemming slechts één van de RVE afgevaardigde een stem uitbrengen;
2. Een lid heeft zitting voor een periode van vier jaar. Een lid treedt na zijn zittingsperiode af en is terstond herbenoembaar;
3. Indien na 2 periodes geen geschikte kandidaat wordt gevonden, kan een lid zich nogmaals herkiesbaar stellen;
4. Een regioraad kent de volgende functies:
 - a. Voorzitter;

⁴ Regio Oost-Veluwe heeft geen RVE-verwantenraden. De regioraad van Oost-Veluwe bestaat uit verwanten die afgevaardigd zijn vanuit de locaties.

- b. Vicevoorzitter;
- c. Secretaris;
- d. Penningmeester (indien van toepassing)

De raad kiest uit zijn midden een voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en indien relevant, een penningmeester.

De voorzitter leidt de vergaderingen;

5. Een raad kan deskundigen om advies vragen.
Als hieraan voor Zozijn kosten zijn verbonden dient de directeur van de betreffende regio of sector van tevoren toestemming te verlenen;
6. De raad kan besluiten een deskundige, niet zijnde een verwant, als lid in de raad op te nemen als deze deskundigheid bij de vertegenwoordigers RVE ontbreekt. De bestuurder moet toestemming geven om af te wijken van de getrapte vertegenwoordiging van de raad RVE naar regio-/sector raad;
7. Het lidmaatschap van de raad stopt:
 - a. Wanneer het lidmaatschap van de RVE-raad is beëindigd;
 - b. Door schriftelijke opzegging aan de ambtelijk secretaris;
 - c. Na afloop van de zittingsduur;
 - d. Door overlijden van een lid;
 - e. Als twee derde meerderheid van de raad vindt dat het lid niet goed functioneert. De raad besluit hiertoe na onderling overleg, zo nodig met ondersteuning door de adviseur medezeggenschap cliënten en verwanten. De voorzitter laat dit besluit schriftelijk weten aan het desbetreffende lid, met daarin de gronden voor het stopzetten van het lidmaatschap.

Artikel 4 Vergaderingen

1. De regio-/sectorraad vergadert tenminste vier maal per jaar. Zo nodig kan vaker overleg plaatsvinden;
2. De vergaderingen vinden plaats op een door de voorzitter te bepalen plaats en tijdstip;
3. Het oproepen voor een vergadering gebeurt schriftelijk met vermelding van de te behandelen onderwerpen, uiterlijk 7 dagen voor een vergadering. In bijzondere gevallen kan de voorzitter op kortere termijn een vergadering bijeenroepen. In dat geval motiveert de voorzitter het spoedeisende karakter;
4. De voorzitter leidt de vergaderingen. Bij afwezigheid van de voorzitter leidt de vicevoorzitter de vergadering;
5. Als twee leden van de raad bij de voorzitter schriftelijk een verzoek hebben ingediend voor een extra vergadering en deze niet binnen 6 weken een vergadering van de raad heeft belegd, zijn deze leden zelf gerechtigd een vergadering uit te schrijven. Zij zijn dan tevens gerechtigd om de plaats en het tijdstip van de vergadering te bepalen en zelf te voorzien in de leiding van de vergadering.

Artikel 5 Communicatie met achterban

De regio-/sectorraad:

1. Informeert de cliëntenraden en verwantenraden RVE binnen de regio/sector over hun werkzaamheden en genomen besluiten;
2. Betreft, zo nodig, de mening van de verwantenraden RVE bij hun besluitvorming⁵;
3. Heeft overleg en contact met cliënten en verwanten, bijvoorbeeld door het

⁵ De regionaard van Oost-Veluwe betreft zo nodig de mening van verwanten via de Locatie-overleggen Medezeggenschapsregeling cliënten en verwanten

- organiseren van een bijeenkomst met alle cliënten en/of verwanten van de regio;
4. Zorgt dat de achterban inzage heeft in de notulen van de vergaderingen;
 5. Kan vragen om voorlichting over de zorg- en dienstverlening door de directeur regio/sector, door andere medewerkers van Zozijn of door een externe partij (bij kosten dit vooraf vastleggen in begroting of toestemming vragen aan de regio/sectordirecteur).

Artikel 6 Overleg en communicatie met de directeur van de regio/sector

Openheid en transparantie zijn het uitgangspunt in de communicatie tussen de directeur en de regio-/sectorraad.

De directeur van een regio/sector is in ieder geval twee keer per jaar bij een vergadering van de regio-/sectorraad aanwezig. Daarnaast overlegt de directeur zo vaak als nodig is met de voorzitters van de cliëntenraden binnen de regio. Als de regio-/sectorraad, of de vertegenwoordigers van de cliëntenraden het willen kan de directeur van de regio/sector vaker worden uitgenodigd.

In het overleg met de directeur komen in ieder geval aan de orde:

1. Het zorgbeleid en financieel beleid van de regio;
2. De werkwijze en aangelegenheden die betrekking hebben op bouw en verbouw overstijgend aan de RVE; bijvoorbeeld verzamelgebouwen of totaalplan;
3. Organisatorisch beleid en/of wijzigingen op regio-/sectorniveau die advies plichtig zijn of ter instemming moeten worden voorgelegd;
4. Stand van zaken van de uitvoering van het jaarplan van de regio;
5. Scheppen van voorwaarden om de individuele en collectieve medezeggenschap van cliënten en verwanten mogelijk te maken en te bevorderen;
6. Verder ieder onderwerp waarover de raden of de directeur willen overleggen.

De directeur van de regio/sector en de raden bespreken in ieder geval één keer per jaar over:

1. Hoe de samenwerking verloopt;
2. De stand van zaken van de gemaakte afspraken en hoe deze eventueel te verbeteren is;
3. Het jaarplan, financiële prognose (dashboard), het financieel jaarverslag; het jaarverslag van de regio/sector.

De directeur informeert de regio-/sectorraad over zaken die de medezeggenschap betreffen voldoende, tijdig en in begrijpelijke taal, zodat die informatie meegenomen kan worden in de besluitvorming. De directeur bespreekt met de raad, per onderwerp, of dit mondeling of schriftelijk gebeurt.

Artikel 7 Openbaarheid en Geheimhouding

De vergaderingen van de regio-/sectorraad zijn openbaar voor cliënten en hun vertegenwoordigers. Indien nodig kan de voorzitter besluiten dat (een deel van) de vergadering besloten is.

Leden van de regio-/sectorraad zijn verplicht tot geheimhouding van het besprokene als het vertrouwelijke zaken betreft en door de voorzitter en/of directeur wordt aangegeven dat deze vertrouwelijk moeten blijven.

Artikel 8 Rechten

Voor zover de raden optreden in de zin van de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving, beschikken zij over de rechten en de bevoegdheden.

De cliëntenraden en de verwantenraden werken zoveel mogelijk samen bij het gebruik maken van hun rechten en hun bevoegdheden .

Artikel 9 Informatierecht

Om goed te kunnen functioneren hebben de regio-/sectorraden tijdig goede en begrijpelijke informatie nodig. De directeur bespreekt met de raden welke informatie hij op welk moment verstrekt. De regio-/sectorraden hebben specifieke informatie nodig over een voorgenomen besluit, met name over de beweegredenen, de mogelijke gevolgen en over de te nemen maatregelen.

Artikel 10 Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen. Wanneer de stemming twee keer staakt, wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering opnieuw aan de orde gesteld. Staken de stemmen dan opnieuw, dan is het voorstel verworpen.
2. Over personen wordt schriftelijk gestemd. Als er bij een stemming over personen geen absolute meerderheid wordt verkregen, wordt een tweede stemming gehouden tussen de twee personen met de meeste stemmen. Indien de stemmen dan staken, beslist het lot.
3. Blanco stemmen zijn ongeldig en worden evenals stemonthoudingen niet meegeteld bij het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 11 Geschillen

Geschillen tussen een regio-/sectorraad en directeur regio/sector worden ter bemiddeling voorgelegd aan de bestuurder en aan de voorzitters van de CCR en de CVR. De raad is verplicht zich te onderwerpen aan de uitspraak van de voorzitters en de bestuurder. Bij een geschil tussen directeur en regio-/sectorraad, waar de voorzitter van de sector-/regioraad ook de voorzitter is van de CCR (bij sector NAH) of CVR, moet een ander lid dan de voorzitter de rol van voorzitter op zich nemen.

Artikel 12 Adviesrecht en Instemmingsrecht

De regio-/sectorraad hebben adviesrecht en instemmingsrecht over onderwerpen die gevolgen hebben voor betreffende regio of sector en waarover de directeur van betreffende regio of sector een besluit neemt.

12.1 Adviesrecht

De directeur stelt de regio-/sectorraad in de gelegenheid **advies** uit te brengen over een voorgenomen besluit inzake:

1. Een fusie of duurzame samenwerking waarbij de betreffende regio of sector betrokken is;
2. Een gehele of gedeeltelijke beëindiging dan wel een belangrijke uitbreiding van de zorgverlening binnen de betreffende regio of sector;
3. een belangrijke wijziging in de organisatie van de betreffende regio of sector;
4. een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van de gebouwen waarin cliënten verblijven uit de betreffende regio of sector;

5. de selectie van benoeming van de directeur die verantwoordelijk is voor de betreffende regio/sector (adviesaanvraag komt van de bestuurder).

Als de directeur het niet eens is met het advies van de regio-/sectorraad, moet hij eerst overeenstemming proberen te bereiken met de raad. Als dit niet lukt, kan hij van het advies afwijken. Hij deelt dit schriftelijk mee, met zijn argumenten, aan de regio-/sectorraad.

12.2 Instemmingsrecht

De directeur behoeft de **instemming** van de regio-/sectorraad voor elk voorgenomen besluit inzake:

1. De Medezeggenschapsregeling (komt ter instemming naar alle raden via de bestuurder);
2. het beleid ter zake van kwaliteit, veiligheid en hygiëne van de betreffende regio of sector;
3. het beleid ter zake van voedingsaangelegenheden, geestelijke verzorging, recreatiemogelijkheden of ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand, van de betreffende regio of sector;
4. een sociaal plan voor cliënten in geval van een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing bij de betreffende regio of sector;
5. de inrichting van voor de zorgverlening bestemde ruimtes bij ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing bij de betreffende regio of sector.

Als de directeur van de regio/sector toch een besluit wil uitvoeren waar de raad geen instemming voor heeft gegeven, moet de directeur van de regio/sector het geschil voorleggen aan de voorzitters van de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad en de bestuurder. Zij proberen eerst te bemiddelen. Lukt dat niet, dan doen voorzitters en bestuurder een bindende uitspraak.

8 REGLEMENT CENTRALE CLIËNTENRAAD (CCR) EN CENTRALE VERWANTENRAAD (CVR)

Artikel 1 Doel

De CCR en CVR behartigen de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van Zozijn op stichtingsniveau en voeren de rechten uit die er overeenkomstig de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet regelgeving zijn.

Artikel 2 Middelen en activiteiten om het doel te bereiken

2.1 De CCR en CVR kunnen het doel bereiken door:

1. Overleg met de bestuurder;
2. Het geven van gevraagd en ongevraagd advies;
3. Besluitvorming n.a.v. verzoek om instemming;
4. Samenwerken met cliëntenraden en verwantenraden RVE of regio-/sectorraden en hiermee contacten onderhouden;
5. Cliënten- en verwantenraden RVE en regio-/sectorraden informeren over, of betrekken bij, (voorgenomen) werkzaamheden, activiteiten en besluiten m.b.t. adviesaanvragen en verzoeken om instemming;
6. Leden van raden op RVE- en regio/sectorniveau stimuleren om de positie van cliënten te versterken en gebruik te maken van het recht op inspraak en medezeggenschap;
7. Onderlinge contacten tot stand (laten) brengen en versterken tussen cliënten, vertegenwoordigers en raden;
8. Het gebruik maken van het recht op hulp van een door Zozijn aangestelde coach (alleen voor de CCR)
9. Gebruik maken van het adviesrecht bij benoemingen van leden van de Raad van Toezicht en Raad van Bestuur;
10. Gebruik maken van het adviesrecht bij de benoeming van de directeuren.
11. Leggen en onderhouden van contacten met belangenorganisaties buiten Zozijn;
12. Scholing;
13. Organiseren van een themabijeenkomst of een verzoek doen tot het organiseren van een themabijeenkomst voor alle overige raadsleden en/of cliënten/ verwanten indien daar aanleiding toe is;
14. Ten minste 1 x per jaar overleg met de Raad van Toezicht over de algemene gang van zaken;
15. Twee keer per jaar overleg met de Ondernemingsraad over de algemene gang van zaken;
16. Twee keer per jaar overleg tussen voorzitter CCR en de directeuren van de regio's en sector NAH;
17. De CCR en CVR kunnen deskundigen inschakelen. Als daar kosten aan verbonden zijn, komen deze ten laste van Zozijn. De bestuurder dient daarvoor vooraf toestemming te verlenen;

De CCR en CVR worden secretariaal en organisatorisch ondersteund door medewerkers van bureau medezeggenschap.

2.2 De bestuurder:

1. Overlegt met de centrale raden en vraagt advies resp. instemming overeenkomstig de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.

2. Draagt zorg voor de toepassing binnen Zozijn van de uitvoering van de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving en de medezeggenschapsregeling;
3. Stelt voldoende middelen beschikbaar om de uitvoering van cliëntenmedezeggenschap mogelijk te maken;
4. Stelt de centrale raden in de gelegenheid een vacature binnen de raad onder de aandacht van cliënten resp. verwanten te brengen.

Artikel 3 Samenstelling raden, verkiezingen en zittingsduur

Centrale cliëntenraad

1. De centrale cliëntenraad bestaat uit minimaal acht leden (twee per regio/ sector) en maximaal elf leden.
2. De leden van de CCR kunnen zelf besluiten om de raad met cliënten aan te vullen.
3. De leden van de CCR worden voorgedragen door de leden van de cliëntenraden RVE van de betreffende regio. Per regio/sector hebben bij voorkeur voorzitters en/of vicevoorzitters van de cliëntenraden RVE zitting in de CCR, met een evenredige vertegenwoordiging van dagbesteding en wonen.
4. Indien een regio geen vertegenwoordigers kan leveren, blijven de plaatsen vacant, tot het moment dat deze wel opgevuld kunnen worden.
5. De vergaderingen van de CCR worden geleid door een externe, technisch voorzitter. Deze voorzitter wordt aangesteld na overleg met de CCR door de bestuurder. De CCR kan een voordracht doen voor een technisch voorzitter. De technisch voorzitter heeft geen stemrecht.
6. Een lid heeft zitting voor een periode van vier jaar. Een lid treedt na zijn zittingsperiode af en is terstond herbenoembaar.
7. Indien na 2 periodes geen geschikte kandidaat wordt gevonden, kan een lid zich nogmaals voor 1 periode herkiesbaar stellen.
8. Er wordt een rooster van aftreden opgesteld.
Een half jaar voordat een lid aftredend is wordt dit gemeld aan de cliëntenraden van de betreffende regio.
9. Als een cliëntenraad een kandidaat voordraagt geven zij de naam van deze kandidaat binnen twee maanden na het verzoek schriftelijk door aan de CCR.
10. De CCR maakt een inventarisatie van de kandidaten. Kandidaten geven een toelichting op hun reden van kandidaatstelling. De informatie over de kandidaten wordt binnen twee maanden opgestuurd naar alle cliëntenraden RVE, inclusief een stemlijst.
11. Raden krijgen zes weken de tijd om hun stemlijst in te vullen.
12. De CCR-leden, behalve de afgevaardigden van betreffende regio, tellen de stemmen.
13. Als er maar één kandidaat is hoeft er niet gestemd te worden.
14. De CCR meldt de uitkomst van de verkiezingen aan alle cliëntenraden RVE, de kandidaten en de personen die gekozen zijn.

De CCR kent de volgende functies:

1. Voorzitter (niet zijnde de technisch voorzitter)
De voorzitter is lid van de centrale cliëntenraad. De vergaderingen worden voorgezeten en geleid door een externe, technische voorzitter.
De voorzitter is het eerste aanspreekpunt van de CCR. De raadsleden hebben een

bepalende stem in de benoeming van de voorzitter.

De voorzitter van de CCR kan de werkzaamheden uitvoeren bij het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn;

2. Vicevoorzitter

De vicevoorzitter kan de voorzitter vervangen bij diens afwezigheid;

3. Technisch voorzitter.

Voor de benoeming van een technisch voorzitter wordt een procedure opgesteld;

4. De raad kan besluiten een deskundige als lid in de raad op te nemen als deze deskundigheid bij de CCR ontbreekt. De bestuurder moet toestemming geven.

Centrale verwantenraad

1. De CVR heeft minimaal acht en maximaal elf leden en een voorzitter (twee per regio en sector).

2. De leden zijn de voorzitters, vicevoorzitters of waarnemers van verwantenraden regio/sector.

3. Naast de hierboven genoemde leden van regio/sector verwantenraden, kunnen 3 leden gekozen worden voor de CVR aan de hand van een competentieprofiel.

4. Leden van de CVR kunnen zich bij verhindering laten vervangen. Als een lid van de raad door omstandigheden langdurig niet in de gelegenheid is om de vergaderingen bij te wonen kan hij daartoe door een aangewezen lid worden vervangen.

5. In het geval een regio of sector niet de benodigde leden kan leveren voor de CVR, dan beslist de CVR zelf of ze vacante plaatsen opvult in haar raad en op welke wijze ze dat doet.

6. De raad kan besluiten een deskundige, niet zijnde een verwant, als lid in de raad op te nemen als deze deskundigheid bij CVR ontbreekt. De bestuurder moet toestemming geven.

7. De CVR kiest uit haar midden een voorzitter en een vicevoorzitter.

8. De CVR kan besluiten een externe, onafhankelijke voorzitter aan te trekken met een duidelijke affiniteit met de gehandicaptenzorg.

9. De zittingsduur van de leden en de voorzitter van de CVR is vier jaar.

10. Na vier jaar moeten er opnieuw verkiezingen gehouden worden. Leden kunnen 2 maal herkozen worden.

Het lidmaatschap van de CCR/CVR eindigt:

1. Door schriftelijke opzegging aan de secretaris CCR of adviseur bureau medezeggenschap;

2. Door het verstrijken van de zittingsduur;

3. Bij de afgevaardigden van de regionaden en sectorraad; door het verstrijken van de zittingsduur in betreffende regio- of sectorraad;

4. Door overlijden van het lid;

5. Door het beëindigen van de dienstverleningsovereenkomst met Zozijn;

6. Als twee derde meerderheid van de CCR of de CVR raad vindt dat een lid niet naar behoren functioneert. De raad besluit hiertoe na overleg. De voorzitter deelt dit besluit schriftelijk mede aan het desbetreffende lid, met daarin de gronden voor het stopzetten van het lidmaatschap.

Artikel 4 Vergaderingen

De CCR en CVR vergaderen minimaal vijf keer per jaar. En verder als de voorzitter of tenminste twee leden van de raad dat wensen.

1. Als twee leden van de CCR/CVR bij de voorzitter schriftelijk verzoek indienen voor een extra vergadering en deze niet binnen twee weken een vergadering van de CCR/CVR heeft belegd, zijn deze leden zelf gerechtigd een vergadering uit te schrijven.
2. De vergaderingen vinden plaats op een door de voorzitter te bepalen plaats en tijdstip, met uitzondering van het gestelde in het vorige lid. Zoveel mogelijk wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van Zozijn.
3. Het oproepen voor een vergadering gebeurt schriftelijk met vermelding van de te behandelen onderwerpen, uiterlijk 7 dagen voor de vergadering. In bijzondere gevallen kan de voorzitter op kortere termijn een vergadering bijeenroepen. In dat geval motiveert de voorzitter het spoedeisende karakter.
4. Bij de CVR leidt de voorzitter de vergaderingen. Bij afwezigheid van de voorzitter neemt de vicevoorzitter zijn taak over.
5. Bij de CCR leidt de technisch voorzitter de vergaderingen. Bij afwezigheid van de technisch voorzitter wordt i.o.m. de voorzitter van de CCR, gezocht naar een passende oplossing.

Artikel 5 Communicatie met achterban

De CCR en de CVR:

1. Organiseren in elk geval één keer per jaar (in september) een bijeenkomst voor alle leden van cliënten- en verwantenraden RVE;
2. Voorzien de website medezeggenschap.zozijn.nl (m.b.v. Bureau Medezeggenschap) van relevante informatie voor cliënten en verwanten;
3. Bureau Medezeggenschap maakt ieder jaar een jaarverslag van de werkzaamheden van de CCR en CVR voor achterban en RvT;
4. Raadplegen de cliënten- en verwantenraden RVE bij een verzoek om instemming als tenminste 2 leden van de CCR/CVR dit willen. Wordt hiertoe besloten, dan wordt per keer beoordeeld naar wie en hoe.

De CCR:

1. Geeft twee keer per jaar een nieuwsbrief uit over de (werkzaamheden van) de CCR;
2. Houdt ieder jaar in iedere regio en sector bijeenkomsten voor alle cliëntenraden uit die regio of sector;
3. De leden van de RVE-clieëntenraden hebben inzage in de goedgekeurde notulen van de CCR.

De CVR:

1. Nodigt één keer per jaar alle leden van de regioraden en sectorraad K&J uit;
2. Organiseert één keer per jaar een bijeenkomst voor alle verwanten van Zozijn;
3. Maakt korte verslagen van ieder overleg. Deze verslagen worden per mail gestuurd naar alle leden van de RVE-raden en belangstellenden. Daarnaast worden de korte verslagen geplaatst op de website medezeggenschap.zozijn.nl.

Artikel 6 Overleg en communicatie met de bestuurder

Openheid en transparantie zijn het uitgangspunt in de communicatie tussen de bestuurder en CCR en CVR.

De CCR en CVR hebben elk minimaal vijf keer per jaar overleg met de bestuurder van Zozijn.

In het overleg van de CCR en de CVR met de bestuurder komen in ieder geval voorgestelde wijzigingen in het inhoudelijk en financieel beleid en de werkwijze van Zozijn aan de orde, alsmede het jaarplan, de begroting, de financiële verslagen en het jaarverslag en het Kwaliteitsrapport.

De bestuurder informeert de CCR en de CVR over zaken die de medezeggenschap betreffen voldoende, tijdig en in begrijpelijke taal, zodat die informatie kan worden meegenomen in de besluitvorming.

Artikel 7 Afstemming CCR en CVR

De CCR en CVR, of hun voorzitters, overleggen minimaal twee keer per jaar met elkaar, of indien nodig, vaker.

Bij dit overleg komen aan de orde:

1. De gegeven adviezen van de afgelopen periode;
2. Afspraken over uitbrengen van gevraagde adviezen;
3. De onderlinge samenwerking;
4. De behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van Zozijn op centraal niveau in voldoende mate is gerealiseerd en wat er eventueel nog nodig is om dit doel te bereiken.

De leden van de CCR en CVR kunnen besluiten tot geheimhouding van het besprokene, op verzoek van de voorzitters.

Artikel 8 Openbaarheid en geheimhouding

De vergaderingen van de CCR en CVR zijn openbaar voor cliënten en hun vertegenwoordigers. Indien nodig kan de voorzitter besluiten dat (een deel van) de vergadering besloten is.

Leden van de CCR en CVR zijn verplicht tot geheimhouding van het besprokene als het vertrouwelijke zaken betreft en door de voorzitter en/of bestuurder wordt aangegeven dat deze vertrouwelijk moeten blijven.

Artikel 9 Rechten

Voor zover de raden optreden in de zin van de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving, beschikken zij over de rechten en de bevoegdheden.

De cliëntenraden en de verwantenraden werken zoveel mogelijk samen bij het gebruik maken van hun rechten en hun bevoegdheden.

De CCR kan de CVR bij adviesaanvragen en verzoeken om instemming vragen de belangenbehartiging namens hen te doen.

De CVR kan de CCR bij adviesaanvragen en verzoeken om instemming vragen de belangenbehartiging namens hen te doen.

Artikel 10 Informatierecht

Om goed te kunnen functioneren hebben de CCR en CVR tijdig goede en begrijpelijk informatie nodig. De bestuurder bespreekt met de raad welke informatie hij op welk moment verstrekt. De CCR en de CVR hebben specifieke informatie nodig over een voorgenomen besluit, met name over de beweegredenen, de mogelijke gevolgen en over de te nemen maatregelen.

Artikel 11 Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen. Wanneer de stemming twee keer staakt, wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering opnieuw aan de orde gesteld. Staken de stemmen dan opnieuw, dan is het voorstel verworpen.
2. Over personen wordt schriftelijk gestemd. Als er bij een stemming over personen geen absolute meerderheid wordt verkregen, wordt een tweede stemming gehouden tussen de twee personen met de meeste stemmen. Indien de stemmen dan staken, beslist het lot.
3. Blanco stemmen zijn ongeldig en worden evenals stemonthoudingen niet meegeteld bij het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 12 Geschillen

Klachten inzake samenwerking tussen CCR/CVR en de bestuurder worden in eerste instantie voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Mocht deze bemiddeling niet de gewenste overeenstemming opleveren, dan kan door partijen een beroep gedaan worden op de vertrouwenscommissie. De Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) is de vertrouwenscommissie van de cliëntenraden en verwantenraden van Zozijn. De CCR/CVR en Zozijn kunnen na een uitspraak of beslissing van de LCvV in beroep bij de Ondernemerskamer.

De CCR/CVR kunnen met betrekking tot een zaak bij de Ondernemingskamer niet in de proceskosten worden veroordeeld.

(Zie ook artikel 14, lid 4 t/m 11, wet WMCZ 2018)

Artikel 13 Adviesrecht en Instemmingsrecht

De CCR en de CVR hebben adviesrecht en instemmingsrecht over onderwerpen op stichtingsniveau, waarover de bestuurder een besluit neemt.

13.1 Adviesrecht

De bestuurder stelt de raad in de gelegenheid **advies** uit te brengen over een voorgenomen besluit inzake:

1. Een wijziging van de doelstelling of de grondslag van stichting Zozijn;
2. Een fusie of duurzame samenwerking waarbij stichting Zozijn is betrokken;
3. Een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
4. Een gehele of gedeeltelijke beëindiging dan wel een belangrijke uitbreiding van de zorgverlening;
5. Een belangrijke wijziging in de organisatie van de zorgverlening;
6. Een profielschets voor de benoeming van de leden van het toezichthoudend orgaan en de leden van het bestuur van de instelling;[en tevens de benoeming; zie artikel 2.1. punt 9 en 10, blz. 23]
7. De vaststelling van de begroting en de jaarrekening van stichting Zozijn;
8. Het algemene huisvestingsbeleid van Stichting Zozijn, alsmede een ingrijpende

verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van de gebouwen waarin de cliënten verblijven.

9. Benoeming van de Wzd-functionaris, conform de Wet zorg en dwang, artikel 2b-2.

Als de bestuurder het niet eens is met het advies, moet hij eerst overeenstemming proberen te bereiken met de CCR en CVR. Als dit niet lukt, kan hij van het advies afwijken. Hij deelt dit schriftelijk mee, met zijn argumenten, aan de CCR en de CVR

13.2 Instemmingsrecht

De bestuurder behoeft de **instemming** van de raad voor elk voorgenomen besluit inzake:

1. De medezeggenschapsregeling, de regeling, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, alsmede andere voor cliënten geldende regelingen;
2. Een profielschets voor het benoemen van personen als bedoeld in artikel 15 van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;
3. De procedure voor het opstellen en bespreken van zorgplannen;
4. Het algemene beleid ter zake van kwaliteit, veiligheid en hygiëne;
5. Het algemene beleid ter zake van de toelating van cliënten tot de zorgverlening en beëindiging daarvan;
6. Het algemene beleid ter zake van voedingsaangelegenheden, geestelijke verzorging, recreatiemogelijkheden of ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand, bij stichting Zozijn;
7. Een sociaal plan voor cliënten in geval van een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van stichting Zozijn;
8. De inrichting van voor de zorgverlening bestemde ruimtes bij ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing, stichting Zozijn, en
9. De selectie en benoeming van personen die de cliëntenraad de onafhankelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 6, derde lid, zullen verlenen.

Wanneer de CCR en CVR geen instemming geven op een voorgenomen besluit, kan de bestuurder de LCvV om toestemming vragen om het besluit te nemen.

De commissie geeft slechts toestemming indien:

- a. De beslissing van de CCR of CVR om geen instemming te geven onredelijk is, of
- b. Het voorgenomen besluit van het bestuur gevegd wordt om zwaarwegende redenen.

BIJLAGE 1 Toelichting bij declaratieformulier cliënten- en verwantenraden

Te declareren onkosten

De volgende kosten verbonden aan werkzaamheden voor cliënten- /verwantenraden binnen Zozijn kunnen door leden van de cliënten-/verwantenraden gedeclareerd worden:

Reiskosten:	Kosten openbaar vervoer / kilometervergoeding i.v.m. bijeenkomsten / vergaderingen / afgelegde bezoeken voortvloeiend uit werkzaamheden voor een raad. De leden van de CVR krijgen een vrijwilligersvergoeding en ontvangen geen reiskosten vergoeding.
Verblijfkosten:	Consumpties verbonden aan werkzaamheden voor een raad. Maaltijd bij excursie.
Kantoorartikelen:	Papier, enveloppen, postzegels, kopieerkosten, ordners, inktpatroon. Niet: aanschaf en reparaties computer, printer enz.
Literatuur:	Brochures e.d. noodzakelijk voor de uitvoering van werkzaamheden.
Studiedagen/excursie	1 excursie per jaar, gemiddeld 1 studiedag per persoon per jaar.
Representatiekosten:	Bloemen, attenties namens een raad.
Vergaderkosten:	Huur vergaderruimte, koffie etc. indien niet op locatie vergaderd wordt.
Organisatie cliënten-/ of verwanten-bijeenkomsten	I.s.m. RVE, kosten door RVE gedragen, kosten door regio gedragen/centraal, kosten centraal gedragen.
Overige	Overige kosten kunnen in beginsel niet gedeclareerd worden.

BIJLAGE 2 Uit de WMCZ 2018 (Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen 2018, hoofdstuk 1 t/m 4)

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALING

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - a. *cliënt*: een natuurlijke persoon ten behoeve van wie een instelling werkzaam is;
 - b. *commissie van vertrouwenslieden*: een commissie als bedoeld in artikel 14;
 - c. *instelling*: een instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;
 - d. *medezeggenschapsregeling*: een regeling als bedoeld in artikel 3;
 - e. *Onze Minister*: Onze Minister voor Medische Zorg;
 - f. *zorg*: zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg.
2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald op welke vormen van zorg of categorieën van instellingen, gezien de wijze waarop de zorg wordt verleend, het doel van de zorg of de relatie tussen de cliënt en de instelling, deze wet niet van toepassing is.

HOOFDSTUK II INSPRAAK

Artikel 2

1. De instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, stelt haar cliënten en hun vertegenwoordigers in de gelegenheid inspraak uit te oefenen in aangelegenheden die direct van invloed zijn op het dagelijks leven van de cliënten.
2. De instelling informeert de desbetreffende cliënten alsmede hun vertegenwoordigers over hetgeen zij heeft gedaan met de resultaten van de inspraak.

HOOFDSTUK III CLIËNTENRADEN

Artikel 3

1. Een instelling stelt een cliëntenraad in die binnen het kader van de doelstellingen van de instelling in het bijzonder de gemeenschappelijke belangen van de betrokken cliënten behartigt, indien:
 - a. bij de instelling, niet zijnde een instelling als bedoeld in onderdeel b, in de regel meer dan tien natuurlijke personen zorg verlenen;
 - b. bij de instelling waarin cliënten niet gedurende ten minste een etmaal kunnen verblijven en die bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen zorg verleent, in de regel meer dan vijftientig natuurlijke personen zorg verlenen.
2. De instelling regelt na overleg met de cliëntenraad of, indien er geen cliëntenraad is ingesteld of deze niet functioneert, na overleg met een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers dan wel met een representatief te achten organisatie van cliënten, in een medezeggenschapsregeling schriftelijk het aantal leden van een cliëntenraad, de wijze van benoeming en ontslag, welke personen tot lid kunnen worden benoemd en de zittingsduur van de leden. Deze regeling is zodanig dat een cliëntenraad redelijkerwijze representatief kan worden geacht voor de betrokken cliënten en redelijkerwijze in staat kan worden geacht hun gemeenschappelijke belangen te behartigen.
3. In de medezeggenschapsregeling wordt tevens geregeld op welke wijze een cliëntenraad wordt betrokken bij de voorbereiding van een besluit inzake:
 - a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
 - b. een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
 - c. een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
 - d. een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en
 - e. de selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven.

4. Onverminderd het eerste lid kan een instelling meerdere cliëntenraden instellen. Indien een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven of die bij cliënten thuis zorg laat verlenen, meerdere locaties in stand houdt, is deze instelling verplicht om voor elk van die locaties een cliëntenraad in te stellen, tenzij een voor zo een locatie representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers heeft aangegeven hier geen behoefte aan te hebben of dit in redelijkheid voor een of meer van die locaties niet aangewezen is.
5. Er kan een centrale cliëntenraad worden ingesteld. Een centrale cliëntenraad is een cliëntenraad in de zin van deze wet.
6. Indien meerdere cliëntenraden worden ingesteld, worden de taken en bevoegdheden van iedere cliëntenraad in een medezeggenschapsregeling geregeld, waarbij aan een cliëntenraad die de belangen van de cliënten op een bepaalde locatie behartigt in elk geval de taken en bevoegdheden worden toegekend met betrekking tot aangelegenheden die specifiek de cliënten op die locatie raken. De in artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel a, geregelde bevoegdheid van een cliëntenraad om in te stemmen met de medezeggenschapsregeling kan niet aan een andere cliëntenraad worden overgedragen.
7. In de medezeggenschapsregeling wordt geregeld hoe wordt bewerkstelligd dat de voor het vervullen van de taak van de cliëntenraad benodigde informatie wordt verstrekt op zodanige wijze dat deze voor de cliëntenraad begrijpelijk is.
8. De instelling stelt de cliëntenraad in de gelegenheid om een vacature voor die raad op een daarvoor geschikte wijze onder de aandacht te brengen van de cliënten en hun vertegenwoordigers en helpt hem daar desgevraagd bij.
9. De instelling brengt de medezeggenschapsregeling, alsmede een wijziging daarvan, op een daarvoor geschikte wijze onder de aandacht van cliënten en hun vertegenwoordigers.

Artikel 4

1. Indien het aantal natuurlijke personen die in de regel bij een instelling zorg verlenen, daalt beneden het aantal waarbij de instelling ingevolge artikel 3, eerste lid, een cliëntenraad dient in te stellen, deelt de instelling aan de cliëntenraad, de cliënten en hun vertegenwoordigers schriftelijk of elektronisch mede of hij de cliëntenraad vrijwillig in stand zal houden dan wel de cliëntenraad zal ontbinden. In het geval van ontbinding, houdt de instelling de cliëntenraad in stand gedurende ten minste drie maanden na de in de eerste volzin bedoelde mededeling.
2. Zodra een instelling schriftelijk of elektronisch onder de aandacht van de cliëntenraad, de cliënten en hun vertegenwoordigers heeft gebracht dat hij vrijwillig een cliëntenraad in stand houdt, zijn de volgende bepalingen van overeenkomstige toepassing:
 - artikelen 3, tweede lid, en 6;
 - artikelen 14 en 15, voor zover deze artikelen betrekking hebben op bepalingen die van toepassing of van overeenkomstige toepassing zijn op vrijwillig in stand gehouden cliëntenraden.
3. De instelling die vrijwillig een cliëntenraad in stand houdt legt in overleg met de cliëntenraad vast over welke onderwerpen de cliëntenraad medezeggenschap heeft en op welke wijze de medezeggenschap geregeld is.
4. De instelling kan een vrijwillig in stand gehouden cliëntenraad op grond van een belangrijke wijziging van de omstandigheden ontbinden.
5. Artikel 13, tweede tot en met vijfde lid, is van toepassing op een voornemen om een cliëntenraad wegens toepasselijkheid van het eerste of vierde lid te ontbinden.
6. De instelling brengt het besluit tot ontbinding van een vrijwillig in stand gehouden cliëntenraad schriftelijk of elektronisch onder de aandacht van de cliëntenraad, de cliënten en hun vertegenwoordigers.
7. Indien een instelling een cliëntenraad heeft ingesteld hoewel zij daartoe gezien het aantal zorgverleners dat in de regel bij haar werkzaam is niet verplicht is, is het bepaalde in het tweede tot en met zesde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5

1. De cliëntenraad regelt zijn werkwijze, met inbegrip van zijn vertegenwoordiging in en buiten rechte, in een huishoudelijk reglement.
2. De cliëntenraad zorgt voor:
 - a. het regelmatig inventariseren van de wensen en meningen van de betrokken cliënten en hun vertegenwoordigers, en
 - b. het informeren van de betrokken cliënten en hun vertegenwoordigers over zijn werkzaamheden en de resultaten daarvan.
3. De instelling verleent de cliëntenraad hulp bij de uitvoering van het tweede lid.
4. De cliëntenraad betreft bij zijn werkzaamheden de resultaten van inspraak als bedoeld in artikel 2 en informeert de betrokken cliënten en hun vertegenwoordigers hoe hij dit heeft gedaan.

Artikel 6

1. De instelling verstrekt de cliëntenraad tijdig en desgevraagd schriftelijk alle inlichtingen en gegevens die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. De instelling verstrekt de cliëntenraad voorts ten minste eenmaal per jaar mondeling of schriftelijk algemene gegevens omtrent het beleid dat in het verstreken tijdvak is gevoerd en in het komende jaar zal worden gevoerd.
2. De instelling staat een cliëntenraad het gebruik toe van de voorzieningen waarover zij beschikt en die de cliëntenraad voor de vervulling van zijn werkzaamheden redelijkerwijs nodig heeft.
3. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de werkzaamheden van de cliëntenraad, waaronder de kosten die verband houden met scholing, onafhankelijke ondersteuning en het voorleggen van een geschil of een verzoek aan een commissie van vertrouwenslieden, komen ten laste van de instelling. In afwijking van de vorige zin komen, tenzij anders afgesproken, kosten van juridische bijstand voor het voorleggen van een geschil aan de commissie van vertrouwenslieden niet voor rekening van de instelling.
4. De instelling kan in overeenstemming met een cliëntenraad de kosten die de cliëntenraad in enig jaar zal maken, vaststellen op een bepaald bedrag dat de cliëntenraad naar eigen inzicht kan besteden. Kosten, anders dan de kosten voor het voeren van rechtsgedingen, waardoor het in de eerste volzin bedoelde bedrag zou worden overschreden, komen slechts ten laste van de instelling voor zover zij in het dragen daarvan toestemt.
5. Kosten die een cliëntenraad maakt voor het voeren van rechtsgedingen over de toepassing van deze wet alsmede kosten verbonden aan het indienen van verzoeken als bedoeld in artikel 12 en 14, achtste lid, komen slechts ten laste van de instelling indien deze kosten redelijkerwijs noodzakelijk zijn en de instelling er vooraf van in kennis is gesteld dat dergelijke kosten zullen worden gemaakt.

Artikel 7

1. De instelling stelt de cliëntenraad in de gelegenheid advies uit te brengen over elk door haar voorgenomen besluit inzake:
 - a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
 - b. een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
 - c. een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
 - d. een gehele of gedeeltelijke beëindiging dan wel een belangrijke uitbreiding van de zorgverlening;
 - e. een belangrijke wijziging in de organisatie van de zorgverlening;
 - f. een profielschets voor de benoeming van de leden van het toezichthoudend orgaan en de leden van het bestuur van de instelling;
 - g. de vaststelling van de begroting en de jaarrekening van de instelling;
 - h. het algemene huisvestingsbeleid van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, alsmede een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling waarin deze cliënten verblijven, en
 - i. de selectie van benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven

2 Indien de instelling meerdere cliëntenraden heeft, geldt het eerste lid slechts voor die cliëntenraad of cliëntenraden, die ingevolge de medezeggenschapsregeling bevoegd zijn advies over het desbetreffende onderwerp uit te brengen.

3. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat de cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft zich een goed oordeel ter zake te vormen en dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit.

4. De cliëntenraad brengt zijn met redenen omkleed advies over een voorgenomen besluit uit binnen een redelijke termijn.

5. De instelling neemt geen van een schriftelijk door de cliëntenraad uitgebracht advies afwijkend besluit dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad overleg is gepleegd.

6. De instelling doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de cliëntenraad schriftelijk advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover zij van het advies afwijkt onder opgave van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.

Artikel 8

1. De instelling behoeft de instemming van de cliëntenraad voor elk door haar voorgenomen besluit inzake:

a. de medezeggenschapsregeling, de regeling, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, alsmede andere voor cliënten geldende regelingen;

b. een profielschets voor het benoemen van personen als bedoeld in artikel 15 van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;

c. de procedure voor het opstellen en bespreken van zorgplannen;

d. het algemene beleid ter zake van kwaliteit, veiligheid en hygiëne;

e. het algemene beleid ter zake van de toelating van cliënten tot de zorgverlening en beëindiging daarvan;

f. het algemene beleid ter zake van voedingsaangelegenheden, geestelijke verzorging, recreatiemogelijkheden of ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand, indien het een instelling betreft waarin cliënten gedurende het etmaal kunnen verblijven;

g. een sociaal plan voor cliënten in geval van een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven;

h. de inrichting van voor de zorgverlening bestemde ruimtes bij ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en

i. de selectie en benoeming van personen die de cliëntenraad de onafhankelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 6, derde lid, zullen verlenen.

2. Indien de instelling meerdere cliëntenraden heeft, geldt het eerste lid slechts voor die cliëntenraad of cliëntenraden, die ingevolge de medezeggenschapsregeling bevoegd zijn om met het desbetreffende voorgenomen besluit in te stemmen.

3. De instelling legt het te nemen besluit schriftelijk aan de cliëntenraad voor op een zodanig tijdstip dat de cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft zich een goed oordeel ter zake te vormen.

4. De cliëntenraad onthoudt zijn instemming niet dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, ten minste eenmaal met de instelling overleg is gepleegd. De cliëntenraad deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk schriftelijk, in geval van het onthouden van de instemming met redenen omkleed, aan de instelling mee.

5. Zo spoedig mogelijk na het ontvangen van de beslissing van de cliëntenraad geeft de instelling daar een reactie op.

6. Indien de instelling voor het voorgenomen besluit geen instemming van de cliëntenraad heeft verkregen, kan zij de commissie van vertrouwenslieden toestemming vragen om het besluit te nemen. De commissie geeft slechts toestemming indien:

a. de beslissing van de cliëntenraad om geen instemming te geven onredelijk is, of

b. het voorgenomen besluit van de instelling gevegd wordt om zwaarwegende redenen.

7. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, genomen zonder de instemming van de cliëntenraad of de toestemming van de commissie van vertrouwenslieden is nietig indien de cliëntenraad tegenover de instelling schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. De cliëntenraad kan slechts een beroep op de nietigheid doen binnen een maand nadat de instelling hem haar

besluit heeft medegedeeld dan wel, bij gebreke van deze mededeling, de cliëntenraad is gebleken dat de instelling uitvoering of toepassing geeft aan haar besluit.

8. Indien de medezeggenschapsregeling wordt vastgesteld of gewijzigd en er geen cliëntenraad is ingesteld of functioneert, behoeft de instelling voor het besluit tot vaststelling of wijziging van de medezeggenschapsregeling de instemming van een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers dan wel van een representatief te achten organisatie van cliënten. De betrokken delegatie of organisatie wordt in dat geval voor de toepassing van het derde tot en met zevende lid, en artikel 14, eerste, derde, vierde, achtste en tiende lid, aangemerkt als cliëntenraad, voor zover het besluiten betreft omtrent de medezeggenschapsregeling.

Artikel 9

1. De cliëntenraad is bevoegd de instelling ongevraagd te adviseren over onderwerpen die voor de cliënten van belang zijn.

2. De instelling besluit zo spoedig mogelijk of zij een ongevraagd advies zal volgen. Indien zij voornemens is een van een schriftelijk advies afwijkend besluit te nemen, overlegt zij daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad.

3. De instelling doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de cliëntenraad schriftelijk advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover zij van het advies afwijkt en de cliëntenraad daar niet mee heeft ingestemd, onder opgave van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.

4. Indien de instelling zonder dat de cliëntenraad daarmee heeft ingestemd heeft besloten om een ongevraagd schriftelijk advies over een onderwerp als bedoeld in artikel 8, eerste lid, niet of niet geheel uit te voeren, kan:

a. de cliëntenraad de commissie van vertrouwenslieden verzoeken uit te spreken dat het advies toch dient te worden uitgevoerd, of

b. de instelling de commissie van vertrouwenslieden verzoeken om het door de instelling genomen besluit te bevestigen.

5. De commissie weigert het verzoek, bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, dan wel willigt het verzoek, bedoeld in het vierde lid, onderdeel b, in, indien de weigering van de instelling om het advies geheel te volgen redelijk is. Tenzij de commissie van mening is dat het advies in het geheel niet gevolgd hoeft te worden, bepaalt zij tevens welk deel van het advies uitgevoerd dient te worden en wanneer daarmee een aanvang moet zijn gemaakt.

Artikel 10

Een instelling legt in haar statuten of, indien zij geen rechtspersoon is, anderszins schriftelijk vast dat de cliëntenraad in de gelegenheid wordt gesteld om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van ten minste één lid van het toezichthoudende orgaan van de instelling.

Artikel 11

1. Het toezichthoudende orgaan van de instelling en de cliëntenraad overleggen ten minste één keer per jaar.

2. Het toezichthoudende orgaan informeert de cliëntenraad ten minste één keer per jaar over hetgeen zij heeft gedaan met de inbreng van de cliëntenraad in het overleg of de overleggen, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 12

1. De cliëntenraad van een instelling die een rechtspersoon is als bedoeld in artikel 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, kan een verzoek in het kader van het recht van enquête, bedoeld in afdeling 2 van titel 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indienen bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.

2. De artikelen 345 en 348 tot en met 359 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.

3. De cliëntenraad die een verzoek als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan, kan niet worden veroordeeld in de proceskosten voor de behandeling van dat verzoek.

Artikel 13

1. Behalve in het geval, bedoeld in artikel 4, eerste of vierde lid, kan de instelling een cliëntenraad slechts ontbinden indien deze structureel tekortschiet in de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten wier belangen hij dient te behartigen.
2. Het voornemen om een cliëntenraad te ontbinden behoeft de instemming van die cliëntenraad.
3. De instelling legt het voornemen om de cliëntenraad te ontbinden schriftelijk onder vermelding van de redenen daarvoor aan de cliëntenraad voor op een zodanig tijdstip dat deze raad redelijkerwijs genoeg tijd heeft om zich een goed oordeel ter zake te vormen.
4. Artikel 8, vierde en vijfde lid, zijn van toepassing op een schriftelijk verzoek tot ontbinding van de cliëntenraad.
5. Indien de cliëntenraad zijn instemming aan het voornemen tot ontbinding onthoudt dan wel zich niet houdt aan de verplichting, bedoeld in artikel 8, vierde lid, kan de commissie van vertrouwenslieden op verzoek van de instelling toestemming tot ontbinding van de cliëntenraad verlenen.
6. Indien een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers van mening is dat de cliëntenraad ontbonden dient te worden en de instelling en de cliëntenraad weigeren daaraan hun medewerking te verlenen, kan de commissie van vertrouwenslieden op verzoek van deze delegatie uitspreken dat de instelling de cliëntenraad dient te ontbinden.
7. De commissie van vertrouwenslieden geeft de toestemming, bedoeld in het vijfde en zesde lid, slechts indien sprake is van de situatie, bedoeld in het eerste lid, en er redelijkerwijs geen andere oplossing is dan ontbinding van de cliëntenraad.

HOOFDSTUK IV COMMISSIE VAN VERTROUWENSLIEDEN EN TOEZICHT

Artikel 14

1. De instelling, bedoeld in artikel 3, eerste lid, stelt in overeenstemming met de cliëntenraad of cliëntenraden een uit drie leden bestaande commissie van vertrouwenslieden in, waarvan een lid door haar wordt aangewezen, een lid door de cliëntenraad of cliëntenraden wordt aangewezen en een lid door de beide andere leden wordt aangewezen, of wijst een door een of meer cliëntenorganisaties en een of meer organisaties van instellingen ingestelde commissie van vertrouwenslieden aan.
2. De commissie van vertrouwenslieden heeft tot taak te bemiddelen en zo nodig een uitspraak te doen.
3. Organisaties als bedoeld in het eerste lid die een commissie van vertrouwenslieden hebben ingesteld, waarborgen dat:
 - a. een instelling of een cliëntenraad aan de commissie een geschil kan voorleggen over de uitvoering van de artikelen 3, tweede tot en met negende lid, 4, tweede, derde en vierde lid, 5, tweede tot en met vierde lid, 6, 7, 8, eerste tot en met vijfde, en achtste lid, 9, tweede en derde lid, en 13, eerste tot en met vierde lid, alsmede over de uitvoering van de medezeggenschapsregeling;
 - b. een instelling aan de commissie kan verzoeken een beslissing te nemen als bedoeld in artikel 8, zesde lid, 9, vierde lid, of 13, vijfde lid;
 - c. een cliëntenraad aan de commissie kan verzoeken een beslissing te nemen als bedoeld in artikel 9, vierde lid;
 - d. een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers aan de commissie kan verzoeken een beslissing te nemen als bedoeld in artikel 13, zesde lid, en
 - e. een voor een locatie representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers aan de commissie een geschil kan voorleggen over de uitvoering van artikel 3, vierde lid.
4. Van een uitspraak of een beslissing van de commissie van vertrouwenslieden kan in beroep worden gekomen bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.
5. Het beroep wordt ingeleid door indiening van een verzoek binnen drie maanden nadat de verzoekende partij van de in het vierde lid bedoelde uitspraak of beslissing op de hoogte is gesteld. De wederpartij wordt van het beroep in kennis gesteld.
6. De Ondernemingskamer behandelt het verzoek met de meeste spoed.
7. Tegen een uitspraak van de Ondernemingskamer kan geen beroep in cassatie worden ingesteld.

8. Nadat de termijn, bedoeld in het vijfde lid, ongebruikt verlopen is, kan de cliëntenraad of de representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers de Ondernemingskamer schriftelijk verzoeken de instelling te bevelen een uitspraak van de commissie van vertrouwenslieden na te leven. Een verzoeker die niet vooraf schriftelijk aan de instelling heeft verzocht te handelen overeenkomstig hetgeen in het verzoekschrift is verzocht en deze daarbij niet een redelijke termijn heeft gegeven om aan dat verzoek te voldoen, wordt niet-ontvankelijk verklaard.

9. De Ondernemingskamer kan in haar beslissing aan de instelling de verplichting opleggen bepaalde handelingen te verrichten of na te laten.

10. In rechtsgedingen als bedoeld in het vierde of achtste lid kan de cliëntenraad niet in de proceskosten worden veroordeeld.

11. De kosten voor het voorleggen van een verzoek als bedoeld in het derde lid, onderdelen d en e, komen voor rekening van de instelling, met uitzondering van de kosten van juridische bijstand indien onderdeel d van toepassing is. In rechtsgedingen als bedoeld in het achtste lid, kan de delegatie, bedoeld in het derde lid, onderdeel d of e, niet in de proceskosten worden veroordeeld.

Artikel 15

1. De ambtenaren van het Staatstoezicht op de volksgezondheid zijn belast met het toezicht op de naleving van de artikelen 2, 3, eerste lid, 4, eerste lid, 10 en 14, eerste lid. Zij rapporteren daarover aan Onze Minister.

2. Onze Minister is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van het bepaalde in de artikelen, genoemd in het eerste lid.

3. De in het eerste lid bedoelde ambtenaren zijn bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van de bij artikel 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht gestelde verplichting.

BIJLAGE 3 Afkortingenlijst

CCR	Centrale Clientenraad
CO-er	Coördinerend Ondersteuner
CR	Cliëntenraad
CVR	Centrale Verwantenraad
K&J	Kind en Jeugdhulp
LCvV	Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden
NAH	Niet Aangeboren Hersenletsel
OR	Ondernemingsraad
RVE	Resultaat Verantwoordelijke Eenheid
RvB	Raad van Bestuur
RvT	Raad van Toezicht
VGN	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland
VWR	Verwantenraad
WMCZ 2018	Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (2018)
Wzd	Wet zorg en dwang

